

Białystok, 20 maja 2014 roku

POLECONY
za zwrotnym
potwierdzeniem odbioru

Pan
Stanisław Roch WYSZYŃSKI
Burmistrz Szepietowa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 16 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) w zw. z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) w dniu 18 marca 2014 roku pracownik Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku:

1. **Konrad Michałowski** – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale ds. Rejestracji Stanu Cywilnego, Obywatelstwa i Repatriacji – upoważnienie do kontroli Nr 1 znak OB-III.431.4.2014.KM z dnia 17 marca 2014 roku wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku Andrzeja Władysława Gawkowskiego przeprowadził kontrolę w Urzędzie Stanu Cywilnego w Szepietowie, ul. Główna 6, 18-210 Szepietowo.

Przeprowadzona kontrola była kontrolą planową dotyczącą oceny prawidłowości realizacji zadań określonych ustawą z dnia 29 września 1986 roku – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264 z późn. zm.), rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. z 1998 roku, Nr 136, poz. 884 z późn. zm.), ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 220, poz. 1414).

Kontroli podlegał okres od 01 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z uchybieniami.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że:

W okresie objętym kontrolą Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego przestrzegał właściwości miejscowej w sprawach rejestracji stanu cywilnego.

KANCELARIA OGÓLNA
przyjął 2014-05-20

Akty sporządzane są pismem ręcznym, starannie i czytelnie. Stosowana jest właściwa numeracja aktów stanu cywilnego oraz prawidłowa pisownia dat – zgodnie z zasadami określonymi w przepisach § 3 i § 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. Nr 136, poz. 884 z późn. zm.).

Księgi stanu cywilnego za 2013 rok zostały prawidłowo zamknięte – zgodnie z § 12 rozporządzenia.

Wszystkie akty stanu cywilnego były podpisywane przez Kierownika USC lub Zastępcę Kierownika USC i przez osoby zobowiązane do ich podpisania.

Dokumenty do akt zbiorowych aktów urodzeń, małżeństw i zgonów kompletowane są w sposób zgodny z art. 17 ust. 2 p.a.s.c. oraz z § 15 rozporządzenia MSWiA. Każdorazowo znajdowały się w nich dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów.

W przypadku aktów dotyczących małżeństw zawartych przed Kierownikiem USC stwierdzono, że osoby zawierające związek małżeński były pełnoletnie. Zachowany został termin miesięczny od daty złożenia pisemnych zapewnień przez nupturientów. Osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo złożyły Kierownikowi USC dokumenty wymagane przepisami prawa, niezbędne do zawarcia małżeństwa.

Zaświadczenia stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa wydawane były zgodnie z treścią przepisu art. 4¹ k.r.i o.

Akty małżeństw wyznaniowych ze skutkiem cywilnym są prawidłowo sporządzane. Zaświadczenia stanowiące podstawę sporządzenia aktów małżeństw zawartych w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 k.r.i o. zostały sporządzone i podpisane przez upoważnione osoby oraz wpłynęły do USC w wymaganym ustawowo terminie - na zaświadczeniach odnotowywano datę ich wpływu do Urzędu. Małżeństwa były zawarte w terminie ważności zaświadczenia.

Dane zawarte w aktach małżeństwa były zgodne z danymi zawartymi w zaświadczeniach.

Zgłoszenia zgonów dokonywane były prawidłowo i w ustawowym terminie, zgodnie z treścią art. 64 p.a.s.c. Nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy treścią aktów zgonu a treścią kart zgonu, na podstawie których akty zostały sporządzone.

Wydane decyzje posiadały prawidłową podstawę prawną. W przypadku decyzji o wpisaniu zagranicznego aktu stanu cywilnego do polskiej księgi stanu cywilnego przywołano w treści decyzji jako podstawę prawną – art. 73 ust. 1 p.a.s.c., w przypadku decyzji o uzupełnieniu treści aktów stanu cywilnego – art. 36 p.a.s.c.

W aktach zbiorowych do aktów stanu cywilnego sporządzanych na podstawie decyzji podjętych w trybie art. 73 ust. 1 p.a.s.c. znajdują się dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów w ww. trybie.

W przypadku podjęcia decyzji o uzupełnieniu w aktach stanu cywilnego w rubryce wzmianki dodatkowe każdorazowo nanoszone były informacje o powyższym. Wzmianki nanoszono na podstawie decyzji, które stały się ostateczne.

W związku z faktem, iż przy sporządzaniu aktu urodzenia Nr 2/2013 rodzice nie dokonali wyboru imienia dla dziecka (zgłoszenia urodzenia dokonał lekarz) – Kierownik USC wpisał do aktu urodzenia jedno z imion zwykle w kraju używanych o czym naniósł informację w rubryce „uwagi”. Zgodnie z art. 50 ust. 2 prawa o asc w takim przypadku powinna natomiast zostać naniesiona stosowna wzmianka dodatkowa.

W dwóch przypadkach w prowadzonych postępowaniach dotyczących wpisania zagranicznych aktów stanu cywilnego do polskich ksiąg (akt urodzenia Nr 3/2013 oraz akt małżeństwa Nr 14/2013) oraz w prowadzonych postępowaniach dotyczących uzupełnienia aktów stanu cywilnego – sporządzonych na podstawie decyzji podjętych w trybie art. 73 ust. 1 prawa o asc (akt urodzenia Nr 3/2013 oraz akt małżeństwa Nr 14/2013) stwierdzono, że druga ze stron nie brała udziału w prowadzonych postępowaniach.

W aktach zbiorowych do aktu urodzenia Nr 1/2013 znajduje się m.in. kopia tłumaczenia aktu zagranicznego na język polski (w aktach zbiorowych powinien natomiast znajdować się oryginał tłumaczenia).

W aktach zbiorowych do aktu urodzenia Nr 4/2013, sporządzonego na podstawie decyzji Kierownika USC, znajduje się irlandzki odpis aktu urodzenia, brak jest natomiast tłumaczenia tego dokumentu na język polski – co jest niezgodne z § 9 rozporządzenia. Z treści decyzji dotyczącej wpisania irlandzkiego aktu urodzenia wynika, iż Kierownik USC przyjmując dokumenty do transkrypcji dokonał błędnej oceny przedłożonego przez stronę zagranicznego aktu – uznając iż jest to wielojęzyczny odpis skrócony aktu urodzenia nie zażądał jego tłumaczenia.

W kilku przypadkach przenosząc dane z dokumentu zagranicznego do decyzji, a następnie z decyzji do aktu polskiego Kierownik USC nie zachował istoty transkrypcji, wpisując dane z polskimi znakami diakrytycznymi, mimo iż nie wynikały one z aktów zagranicznych (dotyczy aktu urodzenia Nr 1/2013, aktu małżeństwa Nr 13/2013, aktu zgonu Nr 24/2013), a w jednym przypadku w akcie zgonu wpisał stan cywilny osoby zmarłej, mimo iż informacja ta nie wynikała z aktu zagranicznego (dotyczy aktu zgonu Nr 24/2013).

W decyzji stanowiącej podstawę sporządzenia aktu małżeństwa Nr 13/2013, Kierownik USC błędnie wpisał nazwę miejscowości w której nastąpiło zdarzenie – w polskim brzmieniu „Nowy Jork”, jednak w polskim akcie małżeństwa nazwa miejscowości została wpisana w pisowni oryginalnej „New York” (zgodnie z § 14 ust. 2 rozporządzenia).

W przypadku aktu małżeństwa Nr 13/2013 sporządzonego na podstawie decyzji o wpisaniu zagranicznego aktu małżeństwa do księgi polskiej, Kierownik USC określił nazwisko mężczyzny i dzieci w decyzji dotyczącej wpisania tego aktu (mimo iż nazwiska te nie wynikały z aktu zagranicznego). Nazwisko mężczyzny i dzieci należało określić w formie wzmianki dodatkowej na podstawie krio.

W przypadku aktu małżeństwa Nr 14/2013 sporządzonego na podstawie decyzji o wpisaniu zagranicznego aktu małżeństwa do księgi polskiej, Kierownik USC określił nazwiska małżonków i dzieci w decyzji dotyczącej wpisania tego aktu (mimo iż nazwiska te nie wynikały z aktu zagranicznego). Nazwiska należało określić w formie wzmianki dodatkowej (nazwisko kobiety na podstawie polskiego krio, natomiast nazwisko mężczyzny i dzieci z tego związku – według prawa ustalonego na podstawie p.p.m.).

W skontrolowanej sprawie z zakresu zmiany imion i nazwisk dokumenty niezbędne do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego skompletowano prawidłowo, w sposób zgodny z wymogami art. 11 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz.U. z 220, poz. 1414). Podstawę prawną powołano w decyzji prawidłowo. O dokonanych zmianach zawiadomione zostały odpowiednie organy określone w art. 13 ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Wzmianka dodatkowa w akcie małżeństwa Nr 9/91 naniesiona została na podstawie decyzji, która stała się ostateczna.

Losowa kontrola dokumentacji wykazała, że odpisy aktów stanu cywilnego wydawane były osobom uprawnionym do ich otrzymania na podstawie art. 83 p.a.s.c. Wnioskodawcy potwierdzali fakt i datę doręczenia odpisów podpisem na podaniu, zaś w przypadku doręczenia za pośrednictwem poczty, w aktach znajdowało się zwrotne potwierdzenie odbioru.

Księgi stanu cywilnego w Urzędzie Stanu Cywilnego w Szepietowie są należycie zabezpieczone przed uszkodzeniem, zniszczeniem, kradzieżą oraz dostępem osób trzecich.

Mając na względzie powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

1. przestrzeganie zasad kierujących transkrypcją. Należy bowiem pamiętać, że transkrypcja polega na wiernym przeniesieniu danych z odpisu aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą do księgi polskiej w zakresie wymaganym przez prawo polskie;
2. przestrzeganie w prowadzonych postępowaniach administracyjnych przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego - w szczególności art. 61 § 4 dotyczącego zawiadamiania stron o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz wyrażonej w art. 10 § 1 zasady czynnego udziału stron w każdym postępowaniu (brak bowiem udziału strony bez jej winy w jakimkolwiek stadium postępowania stanowi podstawę do jego wznowienia na wniosek strony – art. 145 § 1 pkt 4 w zw. z art. 147 Kpa);
3. przestrzeganie przepisu art. 50 ust. 2 prawa o asc, tj. w przypadku gdy przy sporządzaniu aktu urodzenia rodzice nie dokonają wyboru imienia dziecka – do aktu rodzenia wpisać należy jedno z imion zwykle w kraju używanych, czyniąc o tym stosowną wzmiankę dodatkową;
4. uzupełnienie akt zbiorowych do aktu urodzenia Nr 1/2013 o oryginał tłumaczenia belgijskiego odpisu aktu urodzenia oraz uzupełnienie akt zbiorowych do aktu urodzenia Nr 4/2013 o tłumaczenie irlandzkiego odpisu aktu urodzenia – bowiem zgodnie z zasadą określoną w § 9 rozporządzenia, dokumenty wystawione w języku obcym składane w związku z dokonywaniem czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, powinny być składane wraz z ich urzędowym tłumaczeniem na język polski dokonany przez tłumacza przysięgłego lub polskiego konsula;
5. podjęcie czynności mających na celu sprostowanie w trybie art. 113 § 1 Kpa błędu pisarskiego w decyzji Nr USC.5353.4.2013 z 01.10.2013 r. dot. wpisania aktu małżeństwa Nr 13/2013 do księgi małżeństw (w decyzji błędnie została wpisana nazwa miejscowości – „Nowy Jork” zamiast „New York”);
6. określanie w aktach małżeństw sporządzonych na podstawie decyzji o wpisaniu zagranicznego aktu małżeństwa do polskiej księgi informacji o nazwiskach małżonków noszonych po zawarciu związku małżeńskiego oraz nazwiskach dzieci pochodzących z tego małżeństwa – w przypadku, gdy nazwiska te nie wynikają z dokumentu zagranicznego – w formie wzmianki dodatkowej z powołaniem odpowiednich przepisów prawa.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Podlaskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań lub wskazanie terminu, w którym działania te zostaną wykonane.

2014-05-20

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Konrad Michałowski

Zup. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Włodzisław Gawkowski

Dyrektor Wydziału
Spraw Cywilnych i Gminnych